

Tweede Kamer der Staten Generaal
Vaste Kamercommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

Reitseplein 8, Tilburg
Postbus 90154
5000 LG Tilburg

Telefoon: (0900) 284 45 45
Fax: (013) 594 44 55
E-mail: info@boaborea.nl
www.boaborea.nl

Van Lanschot Bankiers
22.59.88.844

KvK Utrecht 301 69 369

Kenmerk : boabor.bri.550
Betreft : Inbreng Boaborea t.b.v. het AO re-integratie op 8 april 2010
Datum : 6 april 2010

Geachte leden,

Op 8 april aanstaande heeft uw commissie een algemeen overleg met de Minister over re-integratie. Met deze brief willen wij een aantal zaken nogmaals bij u onder de aandacht brengen, zoals wij eind maart ook al deden. Daarvan is het budgetprobleem op de WW nog steeds het meest dringend.

In de afgelopen weken zijn de leden van onze organisaties geconfronteerd met het feit dat de re-integratie van mensen die al enige tijd afhankelijk zijn van een WW-uitkering ernstig gevaar loopt. Halverwege het eerste kwartaal signaleerde het UWV ernstige budgetproblemen te hebben, waarvan de omvang niet direct duidelijk was. Op grote schaal wordt op de werkpleinen op de rem getrapt en wordt re-integratie stop gezet. Uw Kamer heeft op 16 maart met de Minister gesproken over deze problemen. De Minister heeft UWV gesommeerd om € 35 miljoen uit de eigen middelen in te zetten voor re-integratie waarvan 30 miljoen voor langdurig werklozen (> 12 maanden), opdat in het totaal € 86 mln beschikbaar blijft voor deze doelgroep.

Toch houden wij grote zorgen en vragen uw aandacht voor:

1. Het zo snel mogelijk weer op gang brengen van de herstart van lopende toezeggingen en nieuwe trajecten. Veel cliënten staan nu al zo'n 6 weken in de wacht;
2. Het benutten van de scholingsbonus voor mensen die via een leerwerktraject met baangarantie aan het werk kunnen komen. De nu vrijgespeelde middelen lijken onvoldoende om de succesformule van 10.000 omscholingstrajecten met baangarantie via In Bedrijf te bekostigen;
3. Een stijgende groep langdurig werklozen. De verwachting is dat het komende jaar – zonder ingrijpen nu – een substantiële stijging van het aantal bijstandsgerechtigden met zich mee zal brengen. De stijging van het aantal WW'ers is substantieel. U zult begrijpen dat werkgevers het in deze onzekere tijden lastig vinden baangaranties af te geven. Wij vragen u dan ook vooral om realisme: liever toereikende dienstverlening voor de langere termijn dan een baangarantie die uiteindelijk niet waargemaakt kan worden door de werkgever.

Hierna zullen wij onze punten nader toelichten:

1. Zorgen om trage herstart inzet beschikbare middelen

Een eerste zorg is dat de dienstverlening nu al ruim 6 weken volledig stil ligt en dat dat niet voort kan duren. Sinds eind februari is er géén inkoop meer geweest van dienstverlening door UWV en zijn trajecten en toezeggingen voor cliënten die al waren opgestart rücksichtslos stop gezet. In bestuurlijk overleg heeft UWV aangegeven per 6 april weer te gaan starten met de benodigde goedkeuringen, ook voor mensen langer dan twaalf maanden werkloos zijn. Wij vrezen dat het wellicht nog weken duurt eer de uitvoering van UWV achterstanden hierop heeft ingelopen. De boodschap dat het budget op was, is voor alle werkcoaches helder. Ondanks het feit dat uw Kamer bij de Minister heeft aangedrongen op extra middelen en het budget daarmee weer redelijk op peil is, vrezen wij dat de houding 'zo min mogelijk doen' blijft. Wij verzoeken u aan te blijven dringen op het snel en daadwerkelijk nakomen van toezeggingen en begeleiding voor langdurig werklozen.

Want:

- Cliënten worden nog steeds dagelijks teleurgesteld en krijgen niet de dienstverlening die ze reeds is toegezegd. Nog steeds stromen er dagelijks vele meldingen binnen van klanten die van UWV te horen hebben gekregen dat iedere dienstverlening direct moet worden stopgezet;
- Werkgevers raken teleurgesteld: immers opengestelde leerwerkvacatures worden niet ingevuld. Werkgevers trekken hun vacatures in;
- Dienstverleners die hun werkprocessen hebben ingericht naar de (contract)wensen van UWV zijn in acute bedrijfsvoeringproblemen en moeten, evenals de werkcoaches van het UWV vele malen meer klanten teleurstellen, dan dat ze kunnen helpen.

Dit vereist dat, nu de middelen zijn aangevuld tot bijna het oorspronkelijke budget, onmiddellijk de voet van de rem gaat bij het UWV en cliënten en werkgevers weer geholpen kunnen worden. Dit geheel conform de uitspraak van de minister op 16 maart jongstleden dat toezeggingen aan cliënten nagekomen dienen te worden.

2. Omscholingsbonus beschikbaar voor leerwerktrajecten In Bedrijf

Samen met de Projectdirectie Ieren en werken zijn UWV Werkbedrijf en Boaborea het project In Bedrijf aangegaan, waardoor 10.000 leerwerkvacatures worden ingevuld. De budgetverruiming die het UWV nu is gegeven, biedt onvoldoende ruimte voor omscholingstrajecten. Boaborea heeft zich gecommitteerd aan het vinden van 10.000 leerwerkvacatures in anderhalf jaar en het begeleiden van cliënten naar die vacatures. Elke maand vinden de re-integratiebedrijven ruim 1.100 leerwerkvacatures. Met het ontstane budgetprobleem dreigen deze kansen echter grotendeels verloren te gaan. Het budget van UWV is ook na de aanvulling die de minister in het spoeddebat van 16 maart heeft toegezegd niet toereikend voor deze aanpak. Wij dringen er dan ook bij u en de minister op aan om de middelen voor de scholingsbonus ruimer in te zetten en wel voor het financieren van de scholingscomponent in In Bedrijf, ook daar waar geen O&O fonds aan de orde is.

Het breder inzetten van de scholingsbonus is een directe oplossing voor nog 9.000 kandidaten die via een leerwerkbaan weer een duurzaam perspectief op de arbeidsmarkt kunnen krijgen. Hetzelfde geldt mogelijk voor de inzet van ESF. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat Nederland hier kansen laat liggen. Terwijl er – zonder de staatskas daarmee extra te belasten - meer mensen daadwerkelijk een nieuw perspectief te bieden is.

3. Zorgen om nieuwe harde kern van langdurig werklozen

Wij zijn opgelucht dat een deel van de cliënten geholpen kunnen blijven worden. Maar wij houden zorgen. Wij waarschuwen al eerder dat bij de huidige conjunctuur, juist voorkomen dient te

worden dat er een nieuwe harde kern van langdurig werklozen zal ontstaan, die ook bij het aantrekken van de economie moeilijk weer aan werk zullen komen. De eerste consequenties worden nu al zichtbaar met het stijgen van het aantal mensen dat is aangewezen op bijstand. De verwachting is dat het komende jaar – zonder ingrijpen nu – een substantiële stijging van het aantal bijstandsgerechtigden met zich mee zal brengen. Immers ook de afgelopen twee maanden is het aantal mensen dat is aangewezen op een WW uitkering verder toegenomen met 19.000; **maandelijks melden zich tussen de 5 en 10.000 nieuwe werklozen en het einde daarvan is nog niet in zicht.** Het aantal mensen dat het op eigen kracht redt zal - ook met de huidige dynamiek op de arbeidsmarkt - nog steeds substantieel zijn: 70% zal het op eigen kracht redden om binnen zes maanden aan werk te komen. Wij steunen uw kamer dan ook in het nadrukkelijk verkrijgen van inzicht in de budgettering van de reïntegratiemiddelen. Ook de focus van uw Kamer op de inzet van reïntegratiemiddelen voor langdurig werklozen en de bijbehorende selectiviteit is zeker in de huidige economische omstandigheden te begrijpen. Maar zo'n 30% van de nieuwe werkloosheidspopulatie zal het niet redden op eigen kracht. Met name ouderen en mensen met een eenzijdig arbeidsverleden zouden eerder geholpen moeten worden, om hun kansen op werk nog enigszins te behouden. Wachten tot zij 12 maanden werkloos zijn alvorens ondersteuning te bieden, verkleint hun kansen. De kans dat zij terug moeten vallen op bijstand neemt daarmee toe.

In de brief aan uw Kamer schrijft de Minister dat baangaranties belangrijk zijn. U zult begrijpen dat werkgevers het lastig vinden om in deze onzekere tijden garanties af te geven. In die zin vragen wij u dan ook bovenal om realisme: *liever toereikende dienstverlening voor de lange termijn dan een baangarantie die uiteindelijk niet waargemaakt kan worden door de werkgever.* Mede door de trajectfinanciering op basis van prestatie nemen veel dienstverleners een deel van dat risico voor hun rekening.

Effectiviteit keten moet beter

Het is goed te constateren dat de private re-integratiebedrijven steeds beter presteren op het vlak van effectiviteit: 61% van de cliënten is binnen 24 maanden na start van het traject aan het werk. Specifiek voor de WW-categorie was dat 67,5%¹. Vanwege de resultaatfinanciering wordt deze dienstverlening ook nog eens zeer kosteneffectief ingekocht voor mensen waarvan UWV inschat dat zij zonder externe ondersteuning niet op eigen kracht aan het werk zullen komen. Beelden en twijfels over de inzet en effectiviteit van re-integratieketen blijven desondanks hardnekkig het debat overheersen, terwijl vele professionals in grotere en kleine bedrijven met hart en ziel mensen weer nieuw perspectief weten te bieden. Immers als zij hun klanten niet aan werk weten te helpen, dan is er ook geen bestaansrecht voor deze professionals.

De effectiviteit en efficiency van de keten zouden ook in onze opinie zeker verbeterd kunnen worden:

- Met de basisdienstverlening en uitvoeringskosten van UWV voor de WW (totaal: € 528 miljoen 2010 versus € 413 miljoen in 2008)
- en het inkoopbudget voor externe activiteiten € 126 miljoen versus € 118 miljoen in 2008) is veel geld gemoeid.
- Het volume in de WW is in diezelfde periode sterk gestegen met 75%: 2008 185.000 en de verwachting is dat er 323.000 mensen in 2010 op WW aangewezen zijn.

Met dit budget kan dus niet iedereen geholpen worden, de noodzaak tot selectiviteit is duidelijk. Daar boven op komt nu de maatschappelijke impact. Volgens de directie van het UWV kan met de beschikbare middelen slechts 1 op de 4 langdurig werklozen na 1 jaar werkloosheid hulp worden

---

¹ Factsheet 2009 van Raad voor Werk en Inkomen

geboden. Door op dat moment reïntegratieondersteuning uitsluitend in te zetten voor werklozen die middels intenties of garanties uitzicht hebben op een baan zullen werklozen die dit uitzicht niet hebben verstoken blijven van hulp. Met het uitstellen of zelfs in het geheel niet inzetten van reïntegratieondersteuning wordt een maatschappelijke keuze gemaakt die zowel voor het individu als voor de collectieve middelen grote gevolgen zal hebben.

Een goede prioriteitstelling en taakverdeling (tussen publieke overheid en private partijen is dan ook noodzakelijk, willen we de WW–(re-integratie)middelen optimaal inzetten. Met beperkte middelen moet er een belangrijke klus geklaard worden: mensen helpen om langdurige werkloosheid te voorkomen. Overschrijdingen op het inkoopbudget zijn met name ontstaan, doordat is ingezet op mensen waarvoor het nog niet altijd noodzakelijk leek – via de mobiliteitscentra. Door een intensievere samenwerking met re-integratie, uitzend- en outplacementdienstverleners kan de overheid de middelen efficiënter inzetten en daarmee de werkloosheid beter bestrijden. Ook hier vergt dat een scherpere focus en rolverdeling. Preventieve inzet voor mensen die met ontslag bedreigd worden, is al sinds jaar en dag het domein van sociale partners, die daarvoor outplacementbureaus, interventiebedrijven en uitzendorganisaties inhuurden. Voorkomen moet worden dat met de toch al schaarse middelen die verantwoordelijkheid wordt overgenomen.

Positieve ontwikkelingen re-integratiebranche

U heeft al die jaren gevraagd om een ontwikkeling van de re-integratiebranche naar een vraaggerichte sector, die bijdraagt aan de mobiliteit en inzetbaarheid van werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt; afrekenbaar is op haar resultaat en ook nog eens stuurt op de tevredenheid van haar klanten

De sector heeft hard gewerkt om dat te realiseren: Plaatsingsresultaten zijn aanzienlijk gestegen, baangaranties worden gerealiseerd in combinatie met leerwerkvacatures en de klanttevredenheid ligt nu op een 7,5. Wij zijn trots op deze resultaten en we blijven werken aan verdere verbetering. Voor relatief weinig geld worden veel mensen naar ander werk begeleid.

Momenteel maken we ons echter grote zorgen dat de huidige WW budget- en uitvoeringsproblematiek ten koste gaat van een grote groep mensen die langdurig werkloos dreigt te geraken, als er niets gebeurt.

Het moet alle partijen in de keten gaan om die werklozen, die we kunnen helpen. Dat vraagt dan ook om creativiteit en uitputting van arbeidsmarktmaatregelen die nu wel begroot zijn, maar op de plank blijven liggen, zoals de omscholingsbonus. En het vereist dat, nu de middelen aangevuld zijn tot bijna het oorspronkelijke budget, onmiddellijk de voet van de rem gaat bij UWV, en werkgevers en cliënten weer geholpen kunnen worden.

Vanzelfsprekend zijn wij graag tot een nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Kick van der Pol

Rogier Huffnagel

Perry Fillipini

Voorzitter Boaborea

Voorzitter Nobol

Voorzitter Noloc